

Crna Gora
Ministarstvo nauke

IZVJEŠTAJ

**O REALIZACIJI AKCIONOG PLANA ZA SPROVOĐENJE
STRATEGIJE INOVATIVNE DJELATNOSTI (2016-2020), ZA 2017. GODINU**

Podgorica, decembar 2017. godine

I. Uvod

Vlada Crne Gore, na sjednici od 28. jula 2016. godine, donijela je Strategiju inovativne djelatnosti (2016-2020) s Akcionim planom, na osnovu Prijedloga Savjeta za naučnoistraživačku djelatnost i pozitivnog mišljenja Savjeta za visoko obrazovanje, kojom se po prvi put u Crnoj Gori, uređuje strateški okvir u oblasti inovativne djelatnosti.

Strategijom inovativne djelatnosti (ID) uređuju se: specifični ciljevi razvoja inovativne djelatnosti; prioritetni inovativni programi i projekti od opšteg interesa; praćenje realizacije inovativnih programa i projekata; način finansiranja inovativnih programa i projekata; infrastruktura za podršku razvoja inovacija; i druga pitanja od značaja za obavljanje inovativne djelatnosti.

Misija Strategije je stvaranje povoljnog ambijenta za razvoj inovacija i inovativne kulture, sistemsko planiranje instrumenata za podršku ID, usmjeravanje NI i razvojnih aktivnosti prema inovacijama i primjeni novih tehnologija i podizanje kapaciteta zemlje za razvoj kroz jačanje inovacionog potencijala MSP, povezivanje NI zajednice sa privrednim sektorom, stimulisanje NI rada u oblasti primijenjenih i razvojnih istraživanja u službi realnih potreba preduzeća i jačanje kapaciteta za učešće u EU programima za inovacije, što će poboljšati ekonomski rast i unaprijediti društveni ambijent.

Strategijom su utvrđeni i sljedeći tematski prioriteti za oblast inovativne djelatnosti za period do 2020. godine:

- Energija;
- Poljoprivreda i hrana;
- Održivi razvoj i turizam;
- Informaciono-komunikacione tehnologije;
- Medicina i zdravlje ljudi; i
- Novi materijali, proizvodi i servisi

II. Realizacija Akcionog plana za 2017. godinu

Strateški cilj I: Povećanje kapaciteta za inovacije i tehnološki razvoj Crne Gore

Prioritet 1: Utvrđivanje pravnog okvira za obavljanje ID u Crnoj Gori

Mjera 1: Regulisanje uslova za uvođenje inovativnih organizacija (IO) u sistem inovacija Crne Gore

Aktivnost 1.1: Usvajanje Pravilnika o bližim uslovima za upis u Registar IO

Aktivnost je realizovana u 2016. godini.

Aktivnost 1.2: Usvajanje Pravilnika o sadržaju Registra, načinu upisa i brisanju iz registra pravnog lica koje se bavi ID

Aktivnost je realizovana u 2016. godini.

Aktivnost 1.3: Upis u Registar IO

Upis u Registar IO vršiće se u novoj unutrašnjoj organizacionoj jedinici u Ministarstvu nauke, koja će biti nadležna za poslove licenciranja IO i upisa u Registar IO.

Mjera 2: Regulisanje pravnog okvira za finansiranje inovativnih programa i projekata

Aktivnost 2.1: Usvajanje Pravilnika o bližim uslovima i postupku za odobravanje i način korišćenja sredstava za inovativne programe i projekte

Aktivnost je realizovana u 2016. godini.

Mjera 3: Unapređenje pravnog okvira za patente

Aktivnost 3.1: Usvajanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o patentima sa Pravilnikom o sadržini registara, prijava i drugih podnesaka, načinu podnošenja prijava i objavljivanju podataka u postupcima pravne zaštite pronalazaka

Zakon je donijet i objavljen u "Službenom listu CG", broj 2/17. Izmjenama Zakona izvršeno je usklađivanje sa novim Zakonom o upravnom postupku. Primjena Zakona o patentima počela je od dana početka primjene Zakona o upravnom postupku, odnosno od 1. jula 2017. godine. Pravilnik objavljen u "Službenom listu CG", broj 8/16. Pravilnikom je uređeno: bliža sadržina i način vođenja registara, način izdavanja i sadržina izvoda iz registara, način pružanja informacionih usluga, način podnošenja i prilozi uz prijavu patenta, način sastavljanja pojedinih dijelova prijave patenta i podaci od značaja za deponovanje biološkog materijala, sadržina i oblik isprave o patentu i patentnog spisa, sadržina podataka koji se objavljuju u službenom glasilu, kao i druga pitanja od značaja za pravnu zaštitu pronalazaka.

Prioritet 2: Unapređenje infrastrukture za podršku inovacijama i tehnološkom razvoju

Mjera 4: Uspostavljanje CI u Crnoj Gori

Aktivnost 4.1: Uspostavljanje i realizacija prvog CI u Crnoj Gori

Centar izvrsnosti „BIO-ICT“ počeo je s radom 01. juna 2014. godine. Odobrena sredstava iz INVO projekta za njegov trogodišnji rad iznose 3.420.000 €. „BIO-ICT“ čini konzorcijum od 8 partnera. Istraživanja u Centru su interdisciplinarnog karaktera u sljedećim oblastima istraživanja: ICT; Poljoprivreda i hrana; Medicina i zdravlje ljudi; i Održivi razvoj i turizam. U Centru su angažovana 86 istraživača, iz više oblasti nauka, od kojih je 15 mladih istraživača - doktoranata i 5 postdoktoranata.

Glavni cilj „BIO-ICT“ projekta je povećanje primjene i upotrebe najsavremenijih ICT tehnologija u oblastima održive poljoprivrede, monitoringa usjeva, ekosistema voda/mora i šuma, razvoja tehnika za kontrolu i smanjenje zagađenja vazduha, analize i standardizacije prehrambenih proizvoda, kontrole kvaliteta zemljišta i unapređenja javnog zdravstvenog sistema.

Aneksom ugovora između Ministarstva nauke i UCG - Elektrotehničkog fakulteta, od 30. maja 2017. godine, produžen je ugovorni rok za istraživanja na projektu za jednu godinu, odnosno do 31. maja 2018. godine, do kada treba da se završe istraživačke aktivnosti i reguliše njegova dalja održivost. Pravni status Centra izvrsnosti treba da se reguliše na Upravnom odboru UCG do 20. decembra 2017. godine.

Aktivnost 4.2: Uspostavljanje i realizacija drugog CI u Crnoj Gori

Prijedlogom Strategije NI djelatnosti (2017-2021) s Akcionim planom u okviru strateškog cilja „Razvoj ljudskih resursa i istraživačkih kapaciteta“, mjere „Podsticanje izvrsnosti i umrežavanja“, utvrđena je aktivnost koja se odnosi na „Podsticanje kreiranja centara izvrsnosti“. Cilj je unapređenje međunarodne prepoznatljivosti postojećih istraživačkih grupa i potencijala za izvrsnost u određenim oblastima istraživanja. U slučaju da centri izvrsnosti dokažu uspješnost i potencijal za održivost, biće omogućena podrška kroz programsko finansiranje, a donošenjem novog Pravilnika o finansiranju centara izvrsnosti definisani su uslovi sufinansiranja, čime se otvara mogućnost su finansiranja za višegodišnji period.

Mjera 5: Projekat uspostavljanja prvog NTP u Crnoj Gori

Aktivnost 5.1: Uspostavljanje IPC „Tehnopolis“ u Nikšiću i uspostavljanje programa podrške

Aktivnost je uspješno realizovana u 2016. godini, svečanim otvaranjem "Tehnopolis" 17. septembra 2016. godine.

Aktivnost 5.2: Uspostavljanje centralne jedinice NTP u Podgorici i uspostavljanje programa podrške

Projekat uspostavljanja centralne jedinice NTP u Podgorici realizuju Ministarstvo nauke, Univerzitet Crne Gore (UCG) i Ministarstvo održivog razvoja i turizma – Direkcija javnih radova. U toku 2017. godine obezbjeđen je objekat za smještaj NTP-a. Riječ je o postojećem objektu u kampusu UCG koji je u izgradnji, na kojem su završeni grubi građevinski radovi, a koji je bio namijenjen za: Fakultet političkih nauka, Institut za strane jezike i Farmaceutski fakultet, na bulevaru Mihaila Lalića u Podgorici. Vlada Crne Gore, na sjednici od 8. juna 2017. godine, dala je saglasnost na Zaključak Upravnog odbora UCG za prenamjenu

postojećeg objekta u izgradnji za potrebe NTP, kao i da suosnivači NTP budu Vlada Crne Gore i UCG.

Projektni zadatak za izradu Idejnog rješenja objavljen je početkom novembra u okviru projekta INVO i izabran je ekspert koji je obavezan da Projektni zadatak završi početkom decembra 2017. godine. Ukupna sredstva odobrena za ove namjene iz kredita Svjetske banke iznose 5.000,00 eura.

Nakon završetka Projektnog zadatka, u januaru 2018. godine biće objavljen Tender za izradu Idejnog rješenja, za koji je Ministarstvo nauke izdvojilo sredstva u iznosu od 20.000,00 eura. Završetak Idejnog rješenja očekuje se početkom marta 2018. godine, čime će se stvoriti uslovi za objavljivanje Tendera za Glavni projekat NTP-a.

Aktivnosti 5.3 i 5.4 koje se odnose na uspostavljanje IPC u Baru i IPC u Pljevljiva nijesu još uvijek prispjele za realizaciju.

Mjera 6. Aktivnosti na uspostavljanju inkubatora

Inkubatori BSC Bar i Regionalni biznis centar Berane trenutno imaju 40 stanara. U toku 2017. godine, pruženo je 60 usluga privredi od strane inkubatora, dok su isti u okviru svojih nacionalnih i međunarodnih aktivnosti organizovali brojne obuke na temu izrade biznis plana, projektnog menadžmenta, poslovne komunikacije, uspješnih primjera preduzetništva, obuka na radu sa fokusom na žene i mlade i sl.

Mjera 7: Unapređenje informacione infrastrukture za oblast IS

Aktivnost 7.1: Formiranje Registra patenata

Zavod za intelektualnu svojinu (ZIS) je ispunio obavezu formiranja Registra za patente (PDMS-Patent Data Management System- funkcionalan, operativan u produkciji). U toku je migracija podataka u sistem.

Aktivnost 7.2: Razvoj i instaliranje softvera za žigove u ZIS

Pripremne aktivnosti za realizaciju razvoja i instilaranja softvera za žigove su u toku, imajući u vidu da je realizacija aktivnosti planirana za period 2018-2019.

Aktivnost 7.3: Formiranje Informativnog centra za IS

Aktivnost nije još uvijek prispjela za realizaciju.

Mjera 8: Osnivanje CTT

Aktivnost 8.1: Osnivanje Centra za transfer tehnologija i stručne usluge na UCG

Aktivnost još uvijek nije prispjela za realizaciju.

Mjera 9: Jačanje aktivnosti na međunarodnom nivou koje se odnose na infrastrukturu za podršku inovacijama

Aktivnost 9.1: Uspostavljanje Jadranskog OSI i Centra za inovacije u Crnoj Gori

Projekat nije odobren za finansiranje u okviru poziva kroz Jadransko-jonski program ADRION.

Prioritet 3: Jačanje ljudskih resursa za inovacije i tehnološki razvoj

Mjera 10: Povezivanje visokog obrazovanja i privrede, uspostavljanje modela cjeloživotnog učenja i podizanje preduzetničkoinovativnog karaktera obrazovanja

Aktivnost 10.1: Usklađivanje sistema obrazovanja sa potrebama tržišta rada

U toku 2017. godine realizovane su značajne reformske aktivnosti koje treba da doprinesu unapređenju kvaliteta visokog obrazovanja, boljoj povezanosti stručnog i visokog obrazovanja i stvaranju kadra koji će odgovoriti potrebama društva.

S tim u vezi, usvojen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju (Službeni list Crne Gore, 042/17). Cilj izmjena i dopuna zakona je rješavanje problema neusklađenosti obrazovanja s potrebama tržišta rada, odnosno problema nezaposlenosti. Praćenjem kretanja na tržištu rada, uz saradnju sa poslodavcima i redovnu analizu odnosa ponude i tražnje, kao i uz racionalizaciju upisne politike, koja će se dodatno uskladiti sa potrebama tržišta rada, izbjeći će se stvaranje suficitarnih kvalifikacija. Izuzetno važna novina je zastupljenost praktične nastave u obimu 25% kao obaveznog dijela studijskog programa, što će omogućiti studentima da stiču neophodna praktična znanja i vještine tokom studiranja.

U cilju unapređenja kvaliteta visokog obrazovanja i obezbjeđenja nezavisnosti i transparentnosti rada tijela zaduženih za kvalitet, osnovana je Agencije za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja.

U toku su pripreme za naknadnu koordinisanu tzv. follow up evaluaciju ustanova visokog obrazovanja koja će se sprovesti od strane EUA-IEP tokom 2017/2018. godine.

Program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem se realizuje već šestu godinu za redom, u skladu sa Zakonom o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem ("Sl. list Crne Gore", br. 38). Poslodavci su iskazali izuzetno veliko interesovanje za Program, što je rezultiralo oglašavanjem 10.029 slobodnih mjesta za stručno osposobljavanje, dok ukupan broj lica sa stečenim visokim obrazovanjem koja su se prijavila za učešće u Programu 3.241. Nakon elektronskim putem sprovedenog postupka povezivanja korisnika i poslodavaca, nakon prvog kruga, 2.969 visokoškolaca je dobilo priliku da se u devetomjesečnom periodu stručno osposobljava kod izabranog i time stekne uslove za polaganje stručnog, odnosno državnog ispita. Bez poslodavca su ostala 272 korisnika , dok je ostalo slobodno preko 7.000 slobodnih mjesta za stručno osposobljavanje u javnom i privatnom sektoru.

Na osnovu Studije izvodljivosti za uspostavljanje sistema praćenja karijere visokoškolaca (Tracer Study) 2017. godine sprovedeno je anketiranje studenta koji su diplomu o završenim studijama stekli 2009. i 2013. godine. Detaljni analitički izvještaj, baziran na podacima dobijenim kroz anketiranje studenata je završen i prezentacija istog održana je 24. oktobra 2017. godine.

Mjera 11: Organizacija obuka, treninga, radionica, seminara i konferencija na temu inovacija, tehnološkog razvoja, prava intelektualne svojine, inovativnih „strat-up“ i preduzetništva

Aktivnost 11.1: Organizacija promotivnih događaja i obuka na temu inovacija i saradnje aktera u sistemu inovacija

U cilju pospešivanja inovativnosti u Crnoj Gori i boljeg korišćenja fondova (grantova i finansijskih instrumenata) EU za razvoj inovativnih proizvoda i usluga, Ministarstvo nauke je u saradnji sa Ministarstvom ekonomije organizovalo Informativni događaj u Tehnopolisu u Nikšiću, 19. juna 2017. godine. Preduzeća iz Crne Gore, Slovenije i Srbije podijelila su svoja iskustva vezana za mogućnosti komercijalizacije znanja, razvoj inovativne zajednice i korišćenje raspoloživih EU fondova.

Predstavnici Ministarstva nauke i Ministarstva ekonomije predstavili su osnovne podatke o programima podrške za preduzeća, kao i zaključke ekspertske analize i preporuka za komercijalizaciju znanja u preduzećima. Događaj je bio idealna prilika za bolje povezivanje inovativne zajednice u Crnoj Gori, umrežavanje sa inostranim partnerima, kao i diskusiju na temu inovativnosti.

Mladi istraživači BIO-ICT Centra izvrsnosti predstavili su u okviru festivala Otvoreni dani nauke, koji je održan u periodu 9-11. oktobar 2017. godine, najznačajnije inovacije koje se razvijaju u prvom Centru izvrsnosti u Crnoj Gori. Posjetioci festivala su imali priliku da saznaju više o savremenim IT inovacijama, komercijalnim proizvodima i uslugama koje razvijaju crnogorski naučnici na UCG.

U organizaciji Ministarstva nauke i Tehnopolisa, a uz podršku EU programa TAIEX, 19. i 20. oktobra 2017. godine održana je Radionica o uspostavljanju inovacionog ekosistema u Crnoj Gori. Predavači su podijelili svoje iskustvo i znanje o najboljim EU praksama u kreiranju povoljnog okruženja i organizacione strukture za razvoj inovacija. Predstavljen je koncept koreacije u dizajniranju politika i instrumenata podrške za inovacije, zasnovan na modelu višestruke spirale (Quadruple Helix) i LEAN metodologije.

U Tehnopolisu je organizovan Info dan o konkursu Ministarstva nauke za sufinansiranje inovativnih projekata 14. novembra 2017. godine, na kojem su se okupili predstavnici privrednog sektora iz različitih oblasti djelatnosti, poput dizajna, obnovljivih izvora energije, crne metalurgije, održivog razvoja i turizma i dr.

Aktivnost 11.2: Organizacija Konferencije sa crnogorskom dijasporom

Sedma regionalna Konferencija o ekonomiji, koju je organizovala Privredna komora Crne Gore u saradnji sa Ministarstvom nauke, održana je 2. i 3. novembra 2017. godine u Budvi. Tema skupa, koji je okupio oko 500 vladinih predstavnika, predstavnika poslovne zajednice, naučne i stručne javnosti sa Balkana i šire, bili su „Izazovi na putu ka Evropskoj uniji“, uz poseban osvrt na neraskidivu vezu privrede i nauke.

Učesnici konferencije bili su i 35 uglednih naučnika i istraživača iz crnogorske dijaspore, čije prisustvo je omogućilo Ministarstvo nauke kroz projekat INVO. Naučnici su imali priliku da na dvodnevnom skupu razmijene iskustva i mišljenja o budućim modelima saradnje, kao i da se lično sastanu sa ministarkom nauke, dr Sanjom Damjanović.

11.3: Obuke na temu IS

Službenici Zavoda za intelektualnu svojinu (ZIS) u toku 2017. godine su pohađali veliki broj obuka na temu IS, odnosno učestvovali na ukupno 22 međunarodna događaja iz ove oblasti (4 seminara, 4 administrativna odbora, 4 koordinaciona sastanka, 4 radionice, 3 komiteta, 1 radnu grupu, 1 konferenciju i 1 studijsku posjetu).

Uprava za kadrove je 10. novembra 2017. godine organizovala seminar na temu IS gdje su predavači bili službenici ZIS CG, a učesnici seminara predstavnici državnih organa: Uprave carina, osnovnih sudova, Višeg državnog tužilaštva, Ministarstva evropskih poslova, Ministarstva rada i socijalnog staranja i dr.

Seminar na temu "Postupanje EPO-a po prijavama na osnovu Sporazuma o saradnji u oblasti патената (PCT)", u organizaciji Evropskog patentnog zavoda i Zavoda za intelektualnu svojinu CG, održan je 05. decembra 2017. godine.

Aktivnost 11.4: Obuke, seminari, trenizni, radionice, škole i promotivni događaji na temu inovativnih „start-up“ i preduzetništva

Tokom 2017. organizovano je oko 80 različitih promotivnih događaja (obuke, radionice, info dani, i sl.). Teme su najčešće bile pristup finansijama, kako na nacionalnom, tako i na međunarodnom nivou (EU fondovi), a pružene su informacije koje su se uglavnom odnosile na izvozna tržišta i mogućnosti za međunarodnu saradnju.

Aktivnost 11.5: Organizacija obuka, radionica, takmičenja i drugih događaja od strane NVO

NVO Digitalizuj.me organizovalo je u periodu novembar-decembar 2017. godine seriju (sedam) besplatnih start-up predavanja i radionica pod nazivom "Start-up Montenegro", čiji je cilj da se postojećim i budućim startap preduzetnicima prenese znanje i iskustvo "starijih" start-upera, kako bi ih motivisali i pomogli im da lakše i brže prođu kroz prve faze start-upa, ali i da izbjegnu sve zamke u koje neiskusni startuperi upadaju. Takođe, ova NVO organizovala je niz događaja sa gostujućim predavačima na temu poslovnih prilika, start-upova i sl. U okviru jedne od najvećih marketing konferencija u Jugoistočnoj Evropi, Spark.me, koja se održala 29. i 30. Maja 2017. godine, u Budvi, nastavila se tradicija organizovanja start-up takmičenja.

Mjera 12: Stimulisanje inovatora i autora inovativnih rješenja

Aktivnost 12.1: Dodjela nagrada pronalazaču/inovatoru za najuspješnije inovativno rješenje

Ministarstvo nauke je 06. novembra 2017. godine, objavilo Javni poziv za dodjelu godišnjih nagrada za naučna dostignuća. Između ostalog, Ministarstvo će ove godine dodijeliti nagradu u kategoriji "Pronalazaču-inovatoru za najuspješniji patent ili inovativno rješenje". Odluka Komisije za evaluaciju prijava na ovaj Konkurs je donijeta. Nagrada će biti dodijeljena do kraja 2017. godine.

Aktivnost 12.2: Promocija međunarodnih instrumenata stimulisanja inovatora

EK je objavila u okviru programa H2020 poziv za nagradu za inovacije u oblasti fizike i tehnologije (Prize-Innovation-SOFT-2018) 21. novembra 2017. godine, koju Ministarstvo nauke promoviše u okviru svojih redovnih aktivnosti. Takođe, promovisana je i EU nagrada za žene inovatore 2018, koja je objavljena u okviru istog programa 05. septembra 2017. godine.

Prioritet 4: Praćenje uspjehnosti realizacije mjera koje podstiču inovacije

Mjera 13: Unapređenje sistema statistike za oblast inovacija

Aktivnost 13.1: Izrada Plana za razvoj nacionalne statistike inovacija

Za statistiku inovacija u 2017. godini razvijena je Mapa puta i uspostavljena metodologija, kao i instrumenti istraživanja. Zavod za statistiku (MONSTAT) sprovodiće Istraživanje o inovativnim aktivnostima preduzeća kao dvogodišnje istraživanje. Pilot istraživanje biće realizovano u 2018. godini.

Strateški cilj II: Jačanje instrumenata povezivanja i saradnje aktera u sistemu inovacija

Prioritet 5: Finansiranje grant šema za kolaborativne projekte akademskog, naučnog i privrednog sektora

Mjera 14: Kolaborativni grantovi za projekte IR u okviru INVO projekta

U okviru INVO projekta realizuje se i finansiranje krupnih istraživačkih grantova, usmjerenih na jačanje izuzetnih istraživačkih timova, internacionalizaciju i povezivanje istraživanja i privrede. Ukupan iznos koji je opredijeljen za sve istraživačke grantove, u periodu 2014-2017. godine, je 2.540.000. €. Realizovana su dva konkursa Ministarstva nauke, i to: prvi finansiran sa 1,34 mil. € i drugi sa iznosom od 1,2 mil. €. Ukupno je odobreno i ugovoreno 8 grantova, i to:

- Elektrotehničkom fakultetu UCG, za projekat CS-ICT: „Novi ICT trendovi zasnovani na značajno manjem broju podataka/mjerenja i njihova primjena u multimedijama, biomedicini i komunikacijama“, rukovodilac prof. dr Srđan Stanković, ukupan iznos granta 372.000 €;
- Fakultetu za politehniku UDG, za projekat PRODE: „Laboratorija za dizajn proizvoda, uključujući discipline kao što su grafički, modni i dizajn enterijera“, rukovodilac prof. dr Vladimir Mako, ukupan iznos granta 337.000€;
- Biotehničkom fakultetu UCG, za projekat LOVČEN: „Nadzor nad invazivnim i domaćim vrstama komaraca i patogenima koje mogu prenijeti u Crnoj Gori“, rukovodilac dr Igor Pajović, ukupan iznos granta 390.000 €;
- Fakultetu za pomorstvo UCG, za projekat SUST-MARINA: „Primjena i promocija koncepta održivog razvoja na AD Marina Bar“, rukovodilac prof. dr Branislav Dragović, ukupan iznos granta 240.000 €;
- Fakultetu za informacione tehnologije (FIT) Univerziteta Mediteran, za projekat LAMS: „Izgradnja mjerne stanice za istraživanje atmosferskih pražnjenja na planini Lovćen“, rukovodilac doc. dr Adis Balota, ukupan iznos granta 325.000€;
- Biotehničkom fakultetu UCG, za projekat KATUN: "Valorizacija crnogorskih katuna kroz održivi razvoj poljoprivrede i turizma“, rukovodilac prof. dr Milan Marković, ukupan iznos granta 315.000 €;
- Kliničkom centru Crne Gore, za projekat TELEMONT-EKG: "Razvoj, validacija i primjena telemedicinskog sistema TELEMONTKEG (TM EKG) za brzu dijagnostiku bolesti srca u Crnoj Gori“, rukovodilac prof. dr sci. Vesna Miranović, ukupan iznos granta 315.000 €; i
- Kliničkom centru Crne Gore, projekat HLA - MNE: "HLA tipizacija i HLA laboratorija u Crnoj Gori“, rukovodilac prof. dr sci. Marina Ratković, ukupan iznos granta 315.000€, uz sufinansiranje Ministarstva zdravlja sa 150.000 € za nabavku opreme za potrebe laboratorije.

Osim projekta LAMS koji će biti završen do kraja 2017. godine, projekta SUST-MARINA čija je realizacija produžeba još 3 mjeseca i završetak se očekuje u februaru 2018. godine i projekta HLA-MNE čija je realizacija produžena za 12 mjeseci i završetak se očekuje u septembru 2018. godine, svi ostali projekti ispunili zadatke i indikatore predviđene projektom.

Mjera 15: Grant šema „Transfer znanja između sektora VO, istraživanja i privrede“

Grant šema “Transfer znanja između sektora visokog obrazovanja, istraživanja i privrede” realizuje se kroz IPA IV Operativni program za razvoj ljudskih resursa 2012-2013. U okviru ove šeme finansira se 14 projekata, koji traju između 12 i 15 mjeseci. Deset projekata je završeno, dok se finalizacija preostalih četiri očekuje do kraja 2017. godine.

Kroz grant šemu finansirana primijenjena i razvojna istraživanja. Krajnji benefiti od realizacije ovih projekata se odnose na transfer znanja i stvaranje jačih veza između akademskog i privrednog sektora, u cilju jačanja oba sektora, a posebno konkurentnosti nacionalne ekonomije.

Prioritet 6: Finansiranje inovativnih programa i projekata

Mjera 16: Program sufinansiranja inovativnih projekata

Ministarstvo nauke objavilo je Konkurs za sufinansiranje inovativnih projekata 06. novembra 2017. godine. Ukupni iznos sredstava za sufinansiranje projekata je 200.000 €, dok će Ministarstvo nauke odobriti po prihvaćenom projektu iznos do 20.000 €. Tematski prioriteti su: Energija; Poljoprivreda i hrana; Održivi razvoj i turizam; Informaciono-komunikacione tehnologije; Medicina i zdravlje ljudi; i Novi materijali, proizvodi i servisi. Na Konkurs su bile u mogućnosti da se prijave inovativne organizacije u Crnoj Gori (naučnoistraživačke ustanove, ustanove visokog obrazovanja, inovaciono-preduzetnički centri, poslovni inkubatori i privredna društva, odnosno djelovi privrednih društava), koje ispunjavaju uslove u skladu sa Zakonom o inovativnoj djelatnosti. Do isteka roka za prijavljivanje pristiglo je 45 prijava. Evaluacija prijava je u toku. Do sredine decembra očekuje se završetak evaluacije, nakon čega će do kraja 2017. godine biti dodijeljena sredstva po ovom Konkursu za najbolje ocijenjene projekte, a do utroška sredstava.

Mjera 17: Grantovi za inovacije

Aktivnost još nije prispjela za realizaciju.

Mjera 18: Finansijska podrška za podsticanje inovativnosti MSP

Aktivnost 18.1: Realizovati Program za unaprjeđenje inovativnosti MSP

Cilj Programa za unaprjeđenje inovativnosti MSP u prerađivačkoj industriji za 2017. godinu je subvencioniranje dijela troškova angažovanja eksternog konsultanta za realizaciju inovativne aktivnosti i to za unaprjeđenje proizvoda, poslovnih procesa, organizacije ili marketinga. Nakon završetka inovativne aktivnosti preduzeće isplaćuje 100% troškova konsultanta, a zatim traži povraćaj u visini do 50% opravdanih troškova, odnosno do 3.500€ bez PDV. U toku 2017. godine ugovorena je subvencija za 3 preduzeća iz oblasti prerađivačke industrije u vrijednosti od 10.425€, koje će biti realizovane do kraja 2017. godine.

Prioritet 7: Jačanje kapaciteta za učešće u EU programima za inovacije

Mjera 19: Stimulisanje učešća u EU i međunarodnim programima za podršku inovacijama

Aktivnost 19.1: Organizacija obuka, treninga, radionica i konferencija u cilju promocije EU programa

U cilju pravovremenog informisanja o EU Okvirnom programu za istraživanja i inovacije "Horizont 2020" (H2020) i jačanja kompetencija organizovani su sledeći događaji u toku 2017. godine:

- 6 ciklusa petodnevnih obuka za unapređenje kapaciteta za učešće u programu H2020, od marta do oktobra 2017. godine, u Podgorici;
- Info dan o akcijama Marija Sklodovska Kiri iz programa H2020, maj 2017. godine, u Podgorici;
- Info dan o EU konkursima za inovacije u programu H2020, jun 2017. godine, Tehnopolis Nikšić;
- EU Zona na Otvorenim danima nauke - radionica o segmentu H2020: Širenje izvrsnosti, oktobar 2017. godine, Podgorica; i
- Info dani o novom Radnom programu u H2020 za period 2018-2020, novembar 2017. godine, u Podgorici.

Aktivnost 19.2: Stimulisanje učešća u H2020 i EUREKA programima

Sistem Nacionalnih kontakt osoba (NCP) i delegata u Programskim odborima za Crnu Goru u okviru programa H2020 reorganizovan je u cilju pružanja što efikasnije podrške učesnicima, kao i bolje informisanosti i svijesti javnosti o programu. Ojačana je veza NCP strukture i delegata sa EK kroz redovno učešće na sastancima i informativnim događajima u Briselu.

Ministarstvo nauke objavilo je Konkurs za podsticanje učešća u programima Horizont 2020 i COST 06. novembra 2017. godine, kao jednu od podsticajnih mjera kojom se namjerava olakšati internacionalizacija domaćih istraživanja i unaprijediti povezivanje sa vodećim međunarodnim naučnim timovima. Putem ovog Konkursa se, sa jedne strane, sufinansiraju projekti saradnje naučnoistraživačkih ustanova, preduzeća i drugih pravnih lica iz Crne Gore, koji se odnose na njihovo učešće u svojstvu partnera u tekućim međunarodnim naučnoistraživačkim ili inovativnim projektima u okviru H2020 i COST, dok se, sa druge strane, sufinansiraju i projekti naučnoistraživačkih ustanova, preduzeća i drugih pravnih lica iz Crne Gore, za podsticanje njihovog učešća u narednim konkursima iz programa Horizont 2020, koji će biti raspisani u toku 2018. ili 2019. godine. Ukupni budžet predviđen za obje namjene ovog Konkursa je do 200.000 €.

Ministarstvo nauke je u okviru Konkursa za sufinansiranje naučnoistraživačke djelatnosti u 2017. godini, kroz tačku koja se odnosi na učešće u EUREKA programu, sufinansiralo dva projekta u ukupnom iznosu od 30.000 €.

Strateški cilj III: Jačanje potencijala za inovacije u privrednom sektoru

Prioritet 8: Jačanje inovacionog potencijala MSP i njihove prepoznatljivosti u sistemu inovacija

Mjera 20: Jačati inovativnost preduzeća kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda

Aktivnost 20.1: Realizacija Programa povećanja regionalne i lokalne konkurentnosti kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda poslovanja

Cilj Programa je finansijska podrška preduzetnicima, malim i srednjim privrednim društvima, da u što većoj mjeri povećaju svoju konkurentnost kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda za proizvode i ostvare podršku za dobijanje akreditacije za ocjenjivanje usaglašenosti. Podrška se ostvaruje na principu refundacije za pokriće 70% za mala, odnosno 60% opravdanih troškova za srednja privredna društva, ili maksimalno do 5.000 € bez PDV. U okviru jednog Javnog poziva u 2017. godini za učešće u Programu uslove su ispunila 42 preduzeća sa kojima su potpisani Ugovori o finansijskoj podršci, u vrijednosti od ukupno 70.000 €. Slijedi realizacija aktivnosti do kraja 2017. godine, od čijeg uspjeha zavisi i isplata ugovorenih subvencija.

Mjera 21: Podsticati razvoj inovativne aktivnosti klastera

Aktivnost 21.1: Realizacija programa podsticanja razvoja klastera u Crnoj Gori za 2017. godinu

Cilj Programa je finansijska podrška za preduzetnike, mikro, mala i srednja privredna društva koji se udružuju u klastere i to kroz ulaganja u materijalnu, nematerijalnu imovinu i operativne troškove poslovanja, radi jačanja kapaciteta klastera i pozicioniranja na domaćem i inostranom tržištu. Iznos bespovratne podrške je do 15.000 €. U okviru jednog Javnog poziva u 2017. godini, 7 klastera je ispunilo uslove i ugovorena je vrijednost subvencije od 98.000 €. Jedan klaster je uspješno realizovao planirani projekat i isti je subvencionisan sa 14.950 €, dok su isplaćene i prve tranše za još tri klastera u iznosu od 23.549 €. Realizacija ostalih planiranih projekata se nastavlja do kraja 2017. godine, od čijeg uspjeha zavisi i isplata ugovorenih subvencija.

Mjera 22: Unaprijediti korišćenje instrumenata za finansiranje inovacija i jačati inovativnu djelatnost putem kreditne podrške

Aktivnost 22.1: Realizacija Programa podrške ulaganjima u ICT sektor

Cilj Programa su investicije u vidu kredita za unaprijeđenje ICT infrastrukture, razvoj novih proizvoda i usluga u ovoj oblasti, kao i modela poslovanja baziranih na informatičkoj tehnologiji. Za realizaciju kreditnih aranžmana po ovoj kreditnoj liniji, nije bilo prijavljenih preduzeća u 2017. godini.

Mjera 23: Unaprijediti korišćenje instrumenata za finansiranje inovacija i jačati inovativnu djelatnost putem modela kreditne i grant podrške

Aktivnost 23.1: Realizacija Programa podrške za modernizaciju industrije

Cilj Programa je jačanje konkurentnosti privrednih subjekata, unaprijeđenje poslovanja, produktivnosti i profitabilnosti, kroz investicije u opremu. Program omogućava sufinansiranje do 20% opravdanih troškova nabavke opreme odnosno do 20.000 €, uz prethodno odobren kredit od strane IRFCG. U okviru Javnog poziva za 2017. godinu, odobrena je prijava jednog preduzeća u iznosu subvencije od 13.000 € i 65.000 € kredita. U proceduri razmatranja su tri prijave, do kraja 2017. godine.

Mjera 24: Unaprijediti korišćenje instrumenata za finansiranje rizičnog kapitala za podsticanje inovacija

Aktivnost 24.1: Implementirati instrumente vlasničkog/rizičnog kapitala u okviru ENIF i ENEF fonda za inovativna preduzeća

Cilj instrumenta je ulaganja u vlasnički kapital za start up i MSP inovativna preduzeća. U toku 2017. godine instrument je promovisan u okviru informativnog događaja o korišćenju raspoloživih EU fondova, koji se održao u NTP Tehnopolis u Nikšiću. Riječ je o novom instrumentu za unaprijeđenje inovativnosti čija realizacija je u početnoj fazi.

Prioritet 9: Jačanje podrške učešću u međunarodnim programima za MSP

Mjera 25: Stimulisanje učešća u programima podrške za MSP

Aktivnost 25.1: Stimulisanje učešća u besplatnom programu mentorstva sa Japanom

Direkcija za razvoj MSP je sa Japanskom agencijom za međunarodnu saradnju (JICA) potpisala novi Program mentoringa za naredne tri godine. Cilj programa je obuka mentora kroz tzv. Mentoring šemu od strane sertifikovanih mentora i JICA konsultanata u oblasti finansijskog menadžmenta, marketinga, pisanja biznis plana, proizvodnog menadžmenta i dijagnoze preduzeća. U 2017. godini nisu pružane usluge mentoringa po osnovu ovog programa.

Aktivnost 25.2: Stimulisanje učešća u programu ERASMUS za mlade preduzetnike

ERASMUS za mlade preduzetnike je poziv koji se s jedne strane upućuje osobama koje još nijesu započele vlastitu poslovnu aktivnost ili imaju biznis koji nije stariji od tri godine, da iskoriste šansu za odlazak na praktičnu obuku u neku od renomiranih inostranih kompanija, dok se sa druge strane upućuje preduzetnicima iz Crne Gore koji vode sopstveni biznis duže od tri godine, a spremni su da budu domaćin preduzetnicima početnicima iz drugih zemalja. Mogućnost je otvorena i za 2017. godinu, a Privredna komora Crne Gore je putem svog web sajta promovisala sve posredničke organizacije koje su podnosioci prijave iz Crne Gore bili u mogućnosti da odaberu prilikom prijavljivanja za ovaj program.

Mjera 26: Stimulisanje učešća u EU programima za MSP

Aktivnost 26.1: Organizacija obuka, treninga, radionica i konferencija u cilju promocije EU programa za MSP

U okviru realizacije ove aktivnosti organizovan je, već prethodno pomenuti, Infodan u Tehnopolisu u Nikšiću, 19. juna 2017. godine, a u cilju pospješivanja inovativnosti u Crnoj

Gori i boljeg korišćenja EU fondova (grantova i finansijskih instrumenata) za razvoj inovativnih proizvoda i usluga.

Takođe, brojni promotivni događaji na temu EU fondova za MSP organizovani su i u okviru projekta EEN.

Aktivnost 26.2: Jačanje kapaciteta u okviru realizacije projekta EEN

Broj pruženih informacija korisnicima kreće se oko 300, obuhvatajući svakodnevne kontakte sa preduzećima, kao i pružene informacije brojnim učesnicima tokom raznih događaja organizovanih u okviru realizacije projekta EEN u toku 2017. godine. U toku 2017. godine uspostavljeno je 5 partnerstava, što je malo manje ispod planiranog. Razlog tome je što je, nakon raznih misija, poslovnih susreta i sličnih događaja, potrebno da prodje odgovarajuće vrijeme da bi se neka saradnja i realizovala. Na nivou EEN konzorcijuma organizovano je 15 edukativnih događaja na temu inovacija.

Polazeći od navedenog, predlažemo da Vlada donese sljedeće:

ZAKLJUČKE

- 1. Vlada Crne Gore usvojila je Izvjestaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije inovativne djelatnosti (2016-2020), za 2017. godinu.**

MINISTARKA

Sanja Damjanović

Dr Sanja Damjanović